

TRE LITE KJENTE VERKTØY:

Windows' skjulte ekspertfunksjoner

Windows inneholder flere skjulte verktøy som kun er tilgjengelige via kommandolinjen. Her lærer du å bruke tre av de smarteste mulighetene.



Journalist
Henning Rasmussen

Det har skjedd mye med brukervennligheten siden IBM lanserte den første pc-en i 1981 og frem til dagens Windows 11-maskiner. I dataalderens speide barndom het operativsystemet DOS, og der foregikk det meste via en

kommandolinje på svart bakgrunn. Der kunne man for eksempel skrive "copy c:\image.bmp c:\docs\image.bmp" hvis man ville kopiere en bildefil fra én mappe til en annen.

Det var for komplisert for alle andre enn dataingeniører, og derfor kom det etter hvert grafiske systemer som Windows, Lisa OS (Apple) og OS/2, der man i stedet kunne utføre de sam-

me oppgavene ved å dra og klikke med musen. Men selv om vi i dag løser de fleste oppgaver ved å åpne vinduer og bruke musen, har Microsoft beholdt og til og med videreutviklet den gamle kommandolinjen.

Kommandoene finnes fortsatt

I årevis var det fortsatt mulig å bruke de gamle DOS-kommandoene med Windows-verktøyet Ledetekst, og i senere tid har det sågar kommet enda et verktøy med navnet PowerShell.

I sistnevnte har du tilgang til en rekke nye og mer avanserte kommandoer, og disse gir funksjoner som faktisk ikke finnes andre steder i operativsystemet. Begge disse verktøyene finnes også på din pc, og i Windows 11 har Microsoft samlet dem i programmet Terminal, som kan kjøre alle slags kommandoer.

Bruk mulighetene

I denne artikkelen kan du lese om tre ganske geniale muligheter som du først får tilgang til ved å starte funksjonene fra Terminal-programmet. Man føler seg nesten som en Microsoft-ingeniør når man kjører de spesielle kommandoene og resultatet er en fullstendig rapport over batteritilstanden eller en komplett diagnose av det trådløse nettverket. Det er virkelig som å gå til bunn i og endre grunnleggende Windows-funksjoner og avanserte muligheter.

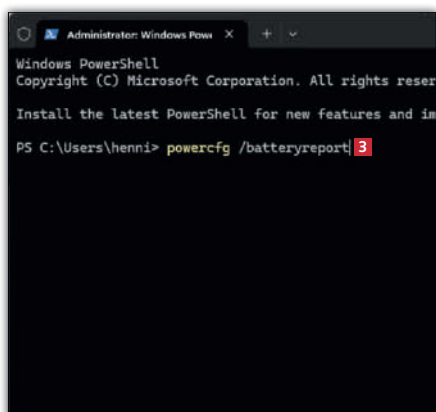
Windows' har flere nyttige verktøy som kun er tilgjengelige via Terminal-programmet.



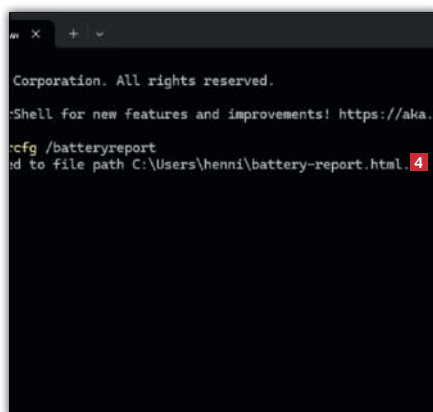
VERKTØY 1

Sjekk tilstanden til pc-batteriet

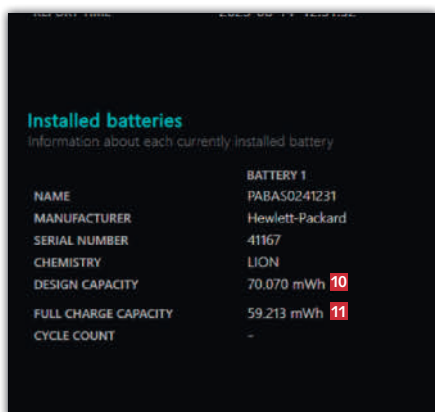
Med kommandoen "powercfg", som du starter fra Terminal-programmet, får du tilgang til avanserte batterifunksjoner. En av de smarteste er muligheten til å undersøke helsetilstanden til batteriet.



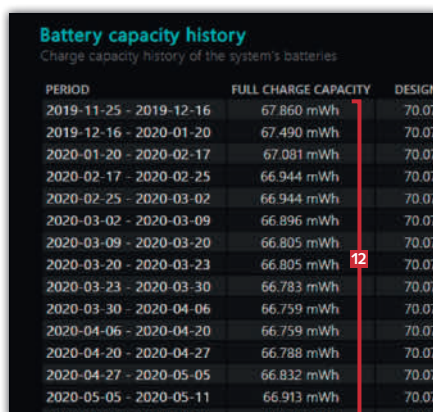
2 Skriv **powercfg /batteryreport** (med mellomrom før skråstrek) **3**, og trykk på **Enter**. Det får Windows til å utarbeide en dagsaktuell rapport over tilstanden til pc-batteriet.



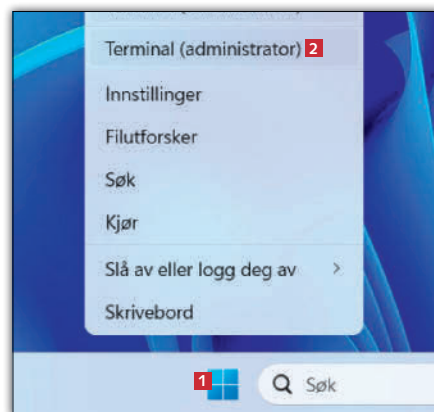
3 Deretter får du vite at Windows har lagret den nye rapporten som **battery-report.html** **4** i brukermappen din. Lukk Terminal-vinduet.



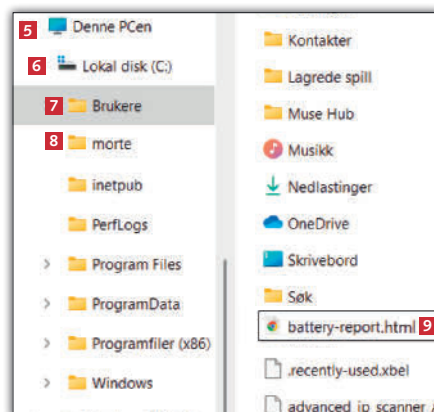
5 Dermed åpnes batterirapporten i nettleseren. Øverst ser du hvor stor kapasitet **10** batteriet hadde da det var nytt, og hva kapasiteten er nå **11**.



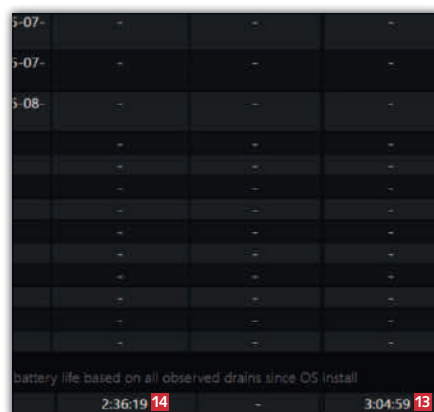
6 Når du bruker musen til å bla nedover i rapporten, ser du flere detaljer om hvordan batterikapasiteten har utviklet seg i årenes løp **12**.



1 Høyreklikk på startknappen **1** og velg **Terminal (administrator)** **2**. I Windows 10 velger du **Windows PowerShell (Admin)** når du høyreklikker på startknappen.



4 I Filutforsker klikker du på **Denne PCen** **5**, **Lokal disk (C:)** **6**, **Brukere** **7** og det aktuelle brukernavnet **8**. Dobbelklikk på filen **battery-report.html** **9**.

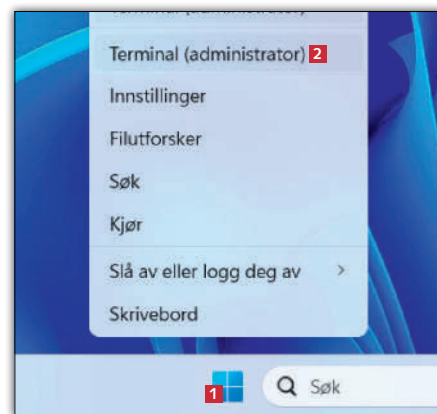


7 Nederst ser du maskinens batteritid da den var ny **13**, og hvor lenge du kan regne med å jobbe på den nå **14**. Dermed kan du vurdere om tiden er klar for utskifting.

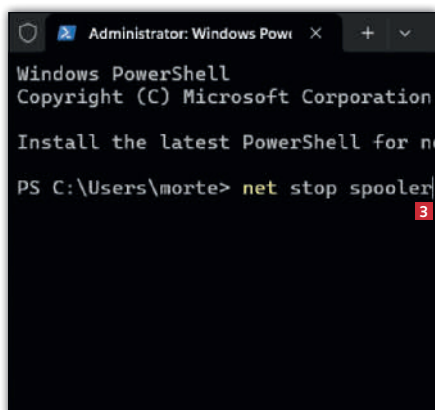
VERKTØY 2

Hvordan få liv i en motvillig skriver

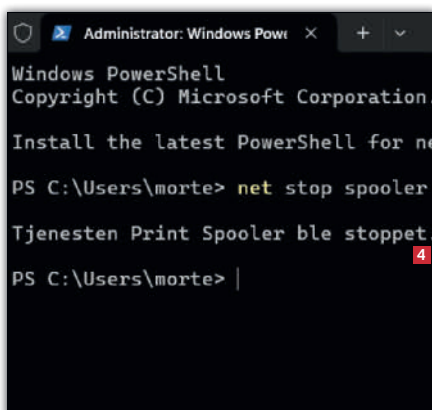
Har du problemer med å skrive ut, er årsaken ofte at det har oppstått en propp i utskriftskøen. Denne køen med ventende utskrifter er lett å tømme ved hjelp av en spesiell kommando, slik at du igjen kan skrive ut.



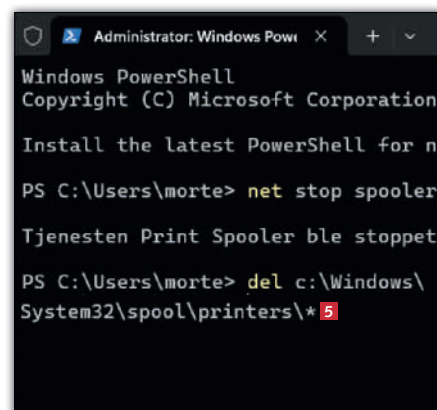
1 Høyreklikk på startknappen **1** og velg **Terminal (administrator)** **2**. I Windows 10 velger du **Windows PowerShell (admin)** når du høyreklikker på startknappen.



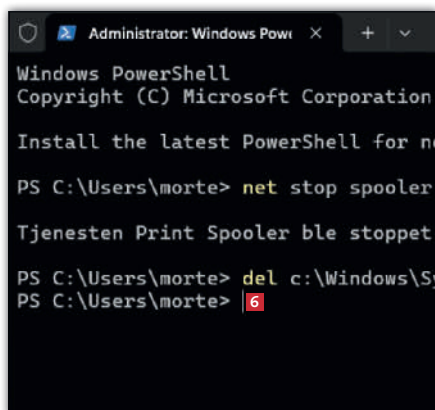
2 Før du får lov til å tømme utskriftskøen, må du stoppe utskriftstjenesten i Windows. Det gjør du ved å skrive **net stop spooler** **3** og trykke på **Enter**-tasten.



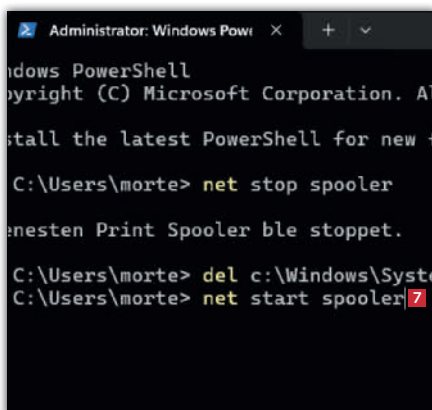
3 Etter et øyeblikk får du beskjed om at tjenesten Print Spooler er stoppet **4**.



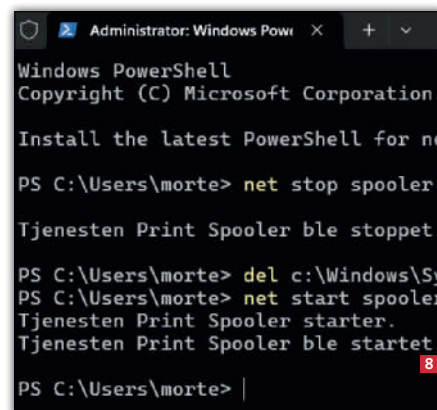
4 Slett utskriftskøen ved å skrive **del c:\Windows\System32\spool\printers*** **5** og trykke på **Enter**-tasten.



5 Igjen går det bare et øyeblikk, og når du igjen ser en tom kommandolinje **6**, er køen tom og alle ventende utskriftsjobber slettet.



6 Nå skriver du **net start spooler** **7** og trykker på **Enter** for å starte utskriftstjenesten igjen.

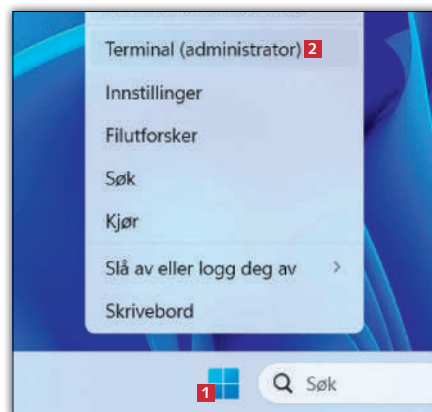


7 Når du får beskjed om at Print Spooler har startet **8**, vil forhåpentligvis skriveren fungere som den skal. Avslutt Terminal ved å klikke på lukkekrysset øverst til høyre.

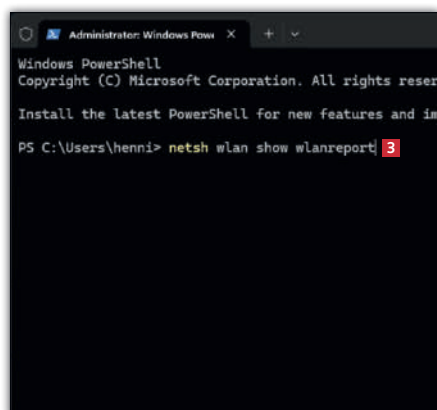
VERKTØY 3

En gjennomgang av det trådløse nettet

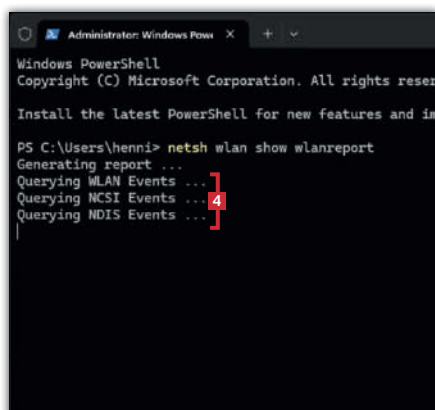
Trådløse nett kan være opphav til ufattelig mye frustrasjon. Du kan imidlertid få generert en komplett rapport over feil og brudd på nettverket, slik at du ser om det fungerer som det skal.



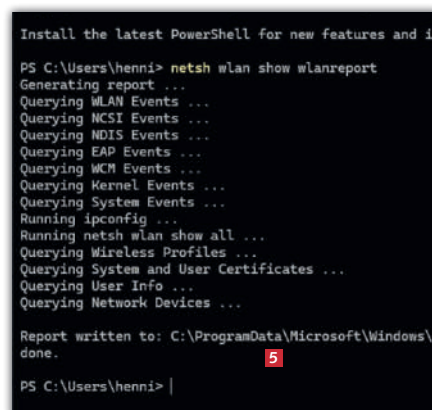
1 Høyreklikk på startknappen **1** og velg **Windows Terminal (administrator)** **2**. I Windows 10 velger du **Windows PowerShell (Admin)** når du høyreklikker på startknappen.



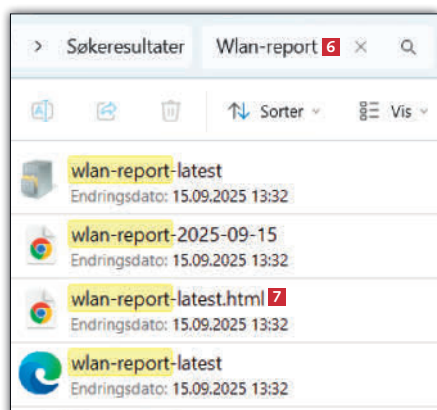
2 Skriv **netsh wlan show wlanreport** **3** på kommandolinjen, og trykk på **Enter**.



3 Nå begynner maskinen å innhente en mengde opplysninger **4** om det trådløse nettverket. Det kan godt ta noen minutter.



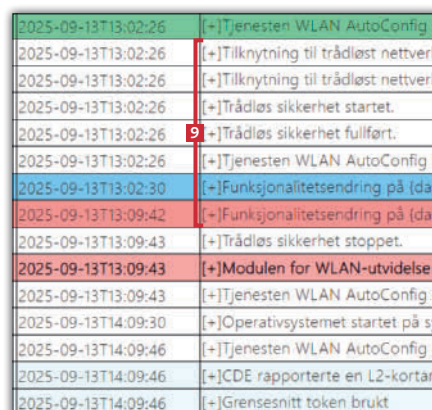
4 Nå får du beskjed om at Windows har lagret en rapport til deg i mappen **c:\ProgramData\Microsoft\Windows\WlanReport** **5**, og du kan lukke vinduet.



5 Åpne Filutforsker og skriv **wlan-report** **6** i søkefeltet. Dobbelklikk deretter på filen **wlan-report-latest.html** **7**.



6 Dermed åpnes rapporten i standardnettleseren. Øverst i rapporten skal du se etter røde hendelser **8**, som indikerer feil.



7 Nå kan du lese om alle hendelser **9** som involverer det trådløse nettet. Er det mange røde linjer, kan du prøve å tilbakestille nettverket. På komputer.no/2520 ser du hvordan.